

Orsovai Hírlap

TARSADALMI HETILAP.

AZ ORSOVAI MAGYAR KÖZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség: Korona-út 291.
Kiadóhivatal: Handl József könyvnyomdája.
Megjelenik minden csütörtökön.

Szerkesztő és laptulajdonos:
MIHALIK SÁNDOR.

Előfizetési árak:
Egész évre: 8 korona | Negyed évre 2 korona.
Fél évre: 4 „ | Egyes szám 20 fillér.
Hirdetéseket fölvesz a kiadóhivatal.
Nyilttér soronként 30 fillér.

Beszámolóink.

Lapunk a mai számmal az I-ső évfolyam végére ért. Háromnegyed év van mögöttünk, s mi, midőn az első évfolyamot mával lezárjuk, indítatva érezzük magunkat arra, hogy beszámoljunk ez a munkálkodásunkról.

Mit ígértünk? Mit váltottunk be abból? Midőn lapunk első számát útnak eresztettük, azt mondtuk, hogy ezzel egy oly organumot kívánunk közönségünk rendelkezésére bocsájtani, melyben megvitásra találjon minden oly társadalmi kérdés, mely a magyarságot előbbre vinni, pozíciójában megerősíteni hivatva van.

Legfőbb törekvésünket fogja képezni továbbá az, hogy itt a határszálon egy érzésében egységes magyar társadalmat létrehozzunk. Ez volt vezérlő-csillagunk!

Vajjon közeledtünk-e a célhoz valamelyest? Erre a kérdésre nehéz, s túllünk talán szerénytelen volna felelni. Nehéz, hisz mi most a munkának csak legeslegelején, a magvetésnél tartunk, sokáig kell várunk, sokat kell dolgozunk, verejtékeznünk, míg a mag kicsirázik, kikel, növekedik, s virágzásba borul. Azzal azonban talán szerénytelenség nélkül eldicsekedhetünk, hogy lapunk az orsovai magyar társadalom szócsövévé kezd válni, melynek hasábjain egyes kérdések fölvetődtek, megbeszélés-

re találtak. Lapunk körül a munkatársaknak szép gárdája sorakozott, s csak is így voltunk abban a helyzetben, hogy a nyomatosok sablónszerű, s a helyi körülményeket egyáltalában tekintetbe nem vevő cikkeit valamint tárcáit teljesen mellőzhettük, s alig 1—2 közérdekű cikk kivételével lapunk az utolsó betűig mindig eredeti volt.

Szószerzői és pártolói voltunk minden olyan ügynek, mely a magyarság érdekeit — ha mindjárt csupán csak egy szemernyivel is — előbbre viszi. Hisz oly kevesen vannak városunkban olyanok, akik tettekkel mozdítják elő a magyarság ügyét. Itt is, mint legtöbb helyen hazánkban, csak agitálókat találunk, akik szóval szépen elmondják, hogy mit kell tenni, de maguk nem állnak a munkások soraiba, s nem igyekeznek szavaiknak tettet is adni. Pedig a tettek számára mindenkinek nyitva, nem állíthatja azt serki, hogy a tettek terét olyanok bitorolják, akik alkotásokra képtelenek. Mindeneknek tér adódik a munkára, csak kérjen belőle. Csakhogy — sajnosan írjuk le az igazságot — nagyon kevesen vannak olyanok, akik áldozatokra hajlandók. Ehelyett a kritikus kényelmes székébe telepednek le s több-kevesebb animozitással, „szóval“ vélik a magyarság ügyét szolgálni.

Igy és nem másként áll a dolog. Avagy nem ezt bizonyítja-e azon körülmény, hogy az egyesületek alig tudják a tisztviselői állásokat betölteni, mert

nem akad ember, aki azokat elfogadja? Miért? Mert munkával jár.

Avagy ha akad is ember, aki nem retten vissza a munkától, nem fogadja azt el azért, mert nem bolond magát kitenni ócsárlásoknak, meghurcoltatásoknak, amivel legjobb akaratúval teljesített fáradozásait honorálni szokták.

Általánosságban az utóbbi felfogást vallják legtöbben társadalmunkban, pedig nincs igazuk, mert itt nem holmi éretlen kritikára, hanem hazafias kötelességükre kell hallgatni, mely hazafias kötelesség nem holmi ünneplő ruha, mely alkalmak szerint változtatható, hanem szívüknek állandó lakója, rugója, s egyedüli vezére legyen.

Ilyen körülmények között tehát úgy vélt lapunk a magyarságnak szolgálatot tenni, hogy sietett a kedvet vesztettek buzdítására, lelkesítésére. Hóna alá nyúltunk a lankadónak, s nem gyengeségéről beszéltünk, hanem arról az erőről, amely még benne lappang, amely erő még fokozódhatik, s csodákat művelhet.

Fegyverünk tehát a buzdítás, lelkesítés, a szeretet volt, hogy így mind több és több apostolt nyerjünk a magyarságnak, akik azt tettekkel is szolgálják.

Természetes dolog, hogy mindez nem zárta ki a tárgyilagos és igazságos kritikát, anélkül azonban, hogy a személyeskedés terére léptünk volna.

Egyébiránt távol áll tőlünk részletesen elsorolni mindazokat az eszméket,

TÁRCA.

Szilveszter estéjén.

Az „Orsovai Hírlap“ eredeti tárcája.

Szomorúan szól a harang, Szilveszter estéje van, temetjük az évet.

„Vivos voco, mortuos plango.“
Hívom az élőket, hogy elmélkedjünk a halálról, az örök enyészetről, hogy levonjuk a tanulságot az életre és hogy az emlékezés koszoruját fűzzük az örök hazába költözötték sírhalmára.

S a harang mintha busabban szólna ma, minden kongása a mulandóságra emlékeztet:

Oh! a szárnyas idő hirtelen elrepül,
S minden míve tűnő szárnya körül lebeg!

Minden csak jelenés: minden az ég alatt

Mint a kis nefelejts, enyész.

Ma minden a véget juttatja eszünkbe, ma minden azt hirdeti, hogy életünk egy múló perc csupán! A mai nap, mely záróköve a letűnő évnak és küszöbe egyszersmind az újnak, legalkalmasabb arra, hogy magunkba szálljunk és a halálról elmélkedjünk.

„Gondolj a halálra, arra az örök birodalomra, a melyben mindenki egyenlővé lesz, akár királyi bíborban született, akár koldusrongy volt első takarója.“

Igen, a halál a leghathatósabb eszköz arra, hogy bennünk az egyenlőség érzetét fejlessze.

Vagy melyikünknek jutna eszébe bölcseségére hivatkozni, ha az üres koponya jut eszébe, melyből az utolsó csepp agyvelő is kiszáradt? Melyikünk verné büszkén mellét erejére hivatkozva, ha a zörgő csontváza gondol, melyet a fuvalom ledönt, és ki volna hiu szépségére, ha az enyészet, a mulandóság

áll előtte, mely csontvázzá alakítja a bölcsét, erőt és szépet egyaránt! A halál birodalmában nincsen különbség.

Ne büszkélkedjünk tehát a élet kincseivel, hanem használjuk fel azokat bölcsen az egész emberiség javára! Jutasunk bőségünkben a szűkölködőknek, a nálunk kevésbbé bölcséket oktassuk, a gyengét emeljük hozzánk erőnkkel és támogassuk, és tetteink szépségével gyönyörködtessük embertársainkat, mert hisz halálunk után ugyis egyenlőkké leszünk.

Ha ekként élünk, akkor halálunk nem lesz az örök enyészet, mert halmvainkból kikél az emlékezet és hála hervadhatatlan virága.

Csak az hal meg igazán, akinek emléke nem marad meg a hátramaradottakban. Aki nem tett életében semmit, ami az emberiség ügyét előbbre vitte volna, annak sírja hovatovább bedől, a

Pártoljuk a honi ipart!

Reutter Miklós

ujjonnan berendezett és díszes üveg-, porcelán-, fűszer- és csemege áruházában a legjutányosabb árak számítása mellett kiváló minőségű árúk és pedig: magyar üveg és karlsbadi porcelán, fayence és díszmű tárgyak, továbbá mindennemű háztartási cikkek és alkalmi ajándékok dús választékban, valamint csemege árúban: sódar, felvágott bel- és külföldi sajtok, teavaj, likörök, legfinomabb brazilai rum, karaván tea, teasütemény és minden e szakmába vágó cikkek kaphatók.

Lapunk mai száma 4 oldal.

melyeknek lapunkban helyet adtunk. Hisz itéletet mondani nem a mi, hanem az olvasó közönség feladata. Mi csak azt jegyezzük meg, hogy lapunk mindenkitől függetlenül, kikkekhez nem szegődve egyedül a *magyarság* szolgálatában állott, s fog állani mindenkor.

Most midőn a II-dik évfolyam küszöbén állunk, ama kérelemmel fordulunk a n. é. közönséghez, hogy lapunkat — ha intentioinkkal egyetért — miként a multban, úgy a jövőben is úgy erkölcsileg, mint anyagilag támogatni kegyeskedjék.

A lap kiadóhivatala Handl Józsefné nyomdájában van, miért is mind az előfizetési pénzek, mind a lap megrendelésére s expediciójára vonatkozó jelentkezések és felszólamlások, valamint a hirdetések oda intézendők.

Előfizetési ár:
egy teljes évre 8 K.
fél évre 4 K.
negyed évre 2 K.

Orsova népesedési mozgalmá 1904-ben.

Ilyenkor midőn időszámításunkban fordulat áll be, midőn az idő vén fájáról egy-egy levél, egy-egy év leperdül a semmiségbe, elmékedési hangulat szállja meg az emberek lelkét. Visszatekintenek az év határkövétől a megtett útra, s elgondolkodnak, hogy hány-szor jártak göröngyöt, köves úton, hány-szor sebezte meg lábukat a tövis, hány-szor mosolygott le rájuk a boldogság s öröm napja. Bizony, ha egybe vetik a kettőt, úgy arra az eredményre jutnak, amit Jörgné Draskóczy Irma „Könny és mosoly“ című szép költeményében oly szépen kifejezésre juttat, bizony a napsugár kevés a könny felszárítására . . . De nem egyesek élményeiről akarok most beszélni, hanem Orsova 1904. évi népesedési mozgalmáról a születések és halálozások arányáról.

Ha a születéseket nézzük, úgy azt találjuk, hogy 1904-ben 133 új honpolgárral szaporodott meg Orsova. Ez a szám bizony nem nagy, sőt ha az 1903-dik évhez hasonlítjuk, úgy sajnálattal konstatáljuk, hogy a születési esetek száma 33-mal csökkent. A 133-ból 67 fiu, 66 leány, tehát Orsován több fiu született mint leány, ami pedig rendszert megfordítva szokott lenni. Az új

földdel lesz egyenlővé es senki nem tudja, ki alusza ott alatt örök álmát.

De aki a közjóért fáradozott, aki nemzete jogainak kivívásáért küzdött, aki az emberiségnek hasznára volt, az nem lesz az enyészete. A hála nem hal ki a jók szívéből, nemzetek milliói zarándokolnak hű fiaik sírjához és rójják le a hála és kegyelet adóját az elhunyt nagyoknak. Az ilyen ember neve örökké él a halás utódok ajakán, buzdító mintaképpül szolgálva nekünk, hogy hozzájuk hasonlók lehessünk.

Ez a tanulság int ma felénk. — A templomba zarándokolunk és a letűnt évben az örök hazába költözött hozzánk tartozóink emlékének hódolunk és fájó szívvel varázsoljuk vissza azt az időt, midőn elnémult hű szüleink, testvéreink, rokonaink, barátaink még közöttünk jártak, keltek . . . Imádkozzunk érettök, lehet, hogy egy év múlva mások foglalják imáikba a mi neveinket! — És ha szenvedélyeink olykor olykor el akarnának ragadni bennünket, jusson eszünkbe: „Por, hamu, semmi vagyunk!“

ly+k.

honleányok eszerint nem búsulnak azon, hogy férjet nem kapnak, sőt még egy házibarád is jut majd az egyiknek. Az újszülöttek vallás szerint a következőképen oszlanak meg: róm. kath. 76; gör. kel. 36; gör. kath. 1; ág. ev. 5 ev. ref. 5; izraelita 10.

A halálozásokat tekintve azt találjuk, hogy 122 egyén hűnyta le örök álmra szemeit, vagyis éppen annyi, mint az 1903-dik évben. Ha a halálozási számot kivonjuk a születési esetek számából, úgy azt látjuk, hogy Orsova csupán 11 lélekszámmal gyarapodott. Ha ezt a gyarapodást Orsova lakosainak számához: 4398-hoz viszonyítjuk, kapjuk, hogy az 1904-dik évi születési gyarapodás alig 0.23 %-ot tesz ki, a mi rendkívül silány eredmény. Szóval: nem szeretünk szaporodni.

Az elhunyt 122 egyén közül finemű volt 60; nőnemű 62. Bár a nők közül többen haltak meg, mindazonáltal ezek a szívesebbek, mert az elhunytak közül a legidősebb egy gör. kel asszony volt, Brebete Tamásné, élt 95 évet. Különbö a kor szerint az elhalálozás a következő képet tárja elénk: 0—10 évesig elhunyt: 16 fiu, 21 leány; 11—20 évesig: 3 fiu, 5 leány; 21—30 ig: 5 férfi, 3 nő; 31—40 ig: 7 férfi, 8 nő; 41—50 ig: 5 férfi, 2 nő; 51—60 ig: 7 férfi, 7 nő; 61—70-ig: 11 férfi, 5 nő; 71—80-ig: 3 férfi, 6 nő; 81—90 ig: 3 férfi, 4 nő; 91-től feljebb 1 nő, akiről fentebb megemlékeztünk.

A halálozási számot a lakosság létszámához viszonyítva, azt találjuk, hogy 2.6 %-nál többre rúg. A 0—10 éves gyermekek halandósága pedig az összes halálozásnak 30.3%-át, vagyis 1/4-ét teszi ki.

Vallás szerint az elhunytak a következőképen oszlanak meg: római katolikus volt: 60; görög keleti: 48; gör. kath. 1; ág. ev. 3; ev. ref.: 3; izraelita: 7, vagyis a születéshez viszonyítva a római katolikusok szaporodtak 16-tal, az ág. ev. 2-vel, az ev. ref.-ok 2-vel, az izraeliták 3-mal. Erős csökkenést mutatnak a gör. keletiek, akik 12-vel fogytak. A görög katolikusok létszáma stagnál.

A halálozás okát tekintve, sajnos, egészséges klímánk dacára is a tüdővész szerepel a leggyakrabban. Ezt követi a hörggyulladás, bélszűrés, koraszületés különösen a gyermekeknél, majd a szervi szívbaaj, s végül az egykori végkimerülés. Ezeket kívül természetesen voltak más halált okozó betegségek is, a fentebb elsoroltak, mint leggyakoribban fellépők említettnek.

Ime, az 1904. év képe! Vajjon mit hoz reánk az 1905 év?!

HIREK.

Boldog új esztendő!

Ismét egyet fordult az idő soha nem pihenő kereke. Vajjon mit hoz az új év nekünk? Mit hoz hazánkra, s a sokat hányatott magyar nemzetre?! Bizony szomorú kilátások nyílnak mindenfelé, a láthatár tele van borongós fellegekkel . . .

De él még a magyarok Istene, aki nem hagyott el egy évezreden bennünket, nem fog elhagyni most sem, a jövőben sem, csak mi ne hagyjuk el egymást. Bizzunk ő benne, fohászodjunk Ő hozzát:

Adjon Isten a magyarnak boldog új esztendőt!

Áthelyezés. A pénzügyminiszter Kamner Károly vámtisztet Orsováról Budapestre helyezte át. A midőn Kamner úrnak, a kinek ezen áthelyezésével egyik régi óhaja teljesült, szívből gratulálunk, távozása fölött egyuttal sajnálattalunk is kifejezést adunk, mert benne a vasuttelep egy agilis és közszeretben álló egyént veszít.

Kinevezés. A Magyar Folyam- és Tengerhajózási R. T. igazgatósága *Dobozy Papp Elemér* hajóskapitányi vizsgát tett hajóellenőrt hajóskapitánnyá nevezte ki.

Szilveszter-est. A *Orsovai férfialagylet* eddigi tradícióihoz híven december 31-én az *Arany Szarvas* szálloda termében táncal egybekötött *Szilveszter-estét* rendez, melyre a meghívók már szét is küldettek. A multság este fél 9-kor kezdődik s a belépő-díj: személyenként 1.60 K, családonként 3 K. Családjegyet csak előre való vételnél lehet kapni. Pártoló tagoknak szabad a bemenet. Jegyek előre kaphatók: Handl J. és Kopeckzy V. üzletében. Az est műsora a pénztárnál fog kiosztatni.

Séta a városban. Amíg egyes polgáraink házuk csinításával nagyban hozzájárulnak városkánk szépítéséhez, addig egyes kereskedőink semmit sem gondolnak evvel, hanem ellenkezőleg ezt a szempontot alárendelik üzleti érdekeiknek. Értjük ezalatt azt a bosszantó módon nyilvánuló utcai reklámozást, melyet egyesek áruiknak a járó fölé akasztásával csinálnak. Egy tisztességes, szolid üzlet az áruit különben sem akasztja ki, ott van azok helye a kirakatban. De ha még a falra akasztanak! Tessék csak végigmenni városkánk legforgalmasabb utcáriszletén, az újabban „corso“-vá avatott Széchenyi-útszakaszon. Lépten nyomon fonatra fűzött papucsokba, trikokba és alsó meg felső nadrágokba ütökzik az ember. Némely kereskedés előtt 2 méternyire a faltól lógásznak ezek a díszes ruházati cikkek. Tessék most még egy kis szelet elképzelni! Még a járó szélén haladó kalapját is leütik az ingó opincs bőrök. S miután illetékes helyen még nem intézkedtek ezen mucsai állapot beszüntetése ügyében, némelyik élelmes kereskedő már oly távolságra vitte színes kendőit és törülköző rongyait, hogy ha így haladnak, úgy nem-sokára a fővámhivatalig kifeszített kötélen láthatjuk Jeselnica és Zsupanek ipari termékeit.

Méltán elvárjuk kereskedő polgártársainktól, hogy az ilyen szerű reklámozásban ne menjenek túlzásba és elégedjenek meg üzletük kirakataival.

A Magyar Dalkör próbái. A dalkör elnöksége ez úton tudatja a működő tagokkal, hogy az énekpróbák szerdán és szombaton 6—7-ig a régi iskola épületében, a dalkör helyiségében mindenkor pontosan megtartatnak, s azon kérelemmel fordul a tagokhoz, hogy e próbákön pontosan megjelenni sziveskedjenek. Egyuttal kéri mindazon hölgyeket és urakat, akik a dal iránt szeretetet s magukban hajlandóságot éreznek, hogy a dalkör működő tagjai sorába belépni sziveskedjenek. Jelentkezni ez iránt a próba-órákon lehet.

Nagy a hideg. Az utóbbi két napon annyira leszállott a hőmérsék napi átlaga, hogy a koresolyázók alaposan re-

mélhetik, hogy — ha ez így tart — még ezen a héten megkezdhetik kellemes sportjukat. A Zsupanek felé lakók inkább a Graf féle malom jégtükrét választják találkozóhelyül, míg az Orsovai Koresolyázó Társaság tagjai kényelmes és meg-nagyobbított pályájukon fognak sportjuknak hódolni. Emlékeztetjük a koresolyázókat arra, hogy a szezon megnyitása előtt jelentkezőknek az utóbbi pálya használatáért lényegesen kevesebbet kell fizetniük, mint a később beiratkozó tagoknak. Előfizetni Reutter Miklós kereskedésében lehet.

Előadás a selyemtenyésztésről.

Az országos m. kir. selyemtenyésztési felügyelőség 1904. év december hó 30-án (pénteken) d. u. 1/2 5 órakor a helybeli állami *polgári iskola rajztermében* a selyemtenyésztésről vetített képekkel illusztrált előadást fog rendezni, melyre a n. é. érdeklődő közönség ez úton is meghívatik.

Különösen ajánljuk ez előadást, melyet *Edvy István* főfelügyelő helyettes fog tartani, a selyemtenyésztők figyelmébe, hogy azáltal az okszerű tenyésztéssel alaposan megismerkedhessenek. Az előadásra való belépés ingyenes.

A kis Jézus a vasuttelepi iskolában. Szép karácsonyi ünnepély folyt le f. hó 24-én a helybeli vasuttelepi elemi iskolában. A „Hille“-féle vendéglő „asztaltársaság“-a ugyanis, a mely egyedül a szegénység istápolása végett alakult meg, ezen a napon gazdagon megrakott diszes karácsonyfát állított fel, s 39 gyermeket látott el tétőtől—talpig jó meleg ruhával.

Az alkalmi szavatok és énekek elhangzása után az „Asztaltársaság“-nak, a mely alig 3 hónapi fennállása óta a nemes szívű emberek bőkezű adakozása folytán mintegy 440 koronát gyűjtött össze e humánus célra, a szülők és gyermekek nevében Ormai Balázs tanító mondott köszönetet. — Azután a ruha félek, s cukor, alma, dió, füge stb. kiosztása következett. Megható volt a kicsinyek örömet nézni. S ez őszinte örömmön fölenyhült a felnőtteknek szíve is, az öröm közös lett, s a közös érzelem hatása alatt azzal az óhajjal távoztunk el mindnyájan, hogy bárha széles e világon mindenütt alakulnának jótékony társaságok, a melyek a kisdédek, a gyermekek legkedvesebb ünnepét, a karácsonyt a szegény gyermekek számára is megédesítenék, örömnappá tennék!

Hogyan határozhatjuk meg az év bármely napját? Sokszor jövünk abba a helyzetbe, hogy tudni akarjuk, hogy az 1904. év valamely napja milyen heti napra esett. Igen könnyen megmondhatjuk ezt a következő módon: Minden hónapnak van bizonyos alapszáma. Így 1904-ben: a január = 4; febr. = 0; márc. = 1; ápr. = 4; máj. = 6; június = 2; júl. = 4; aug. = 0; szept. = 3; okt. = 5; nov. = 1; dec. = 3. Ezen alapszámhoz hozzáadandó a kérdéses terminus. Az így kijött összeg 7-tel osztandó és ami fennmarad, hétfőtől utána kell számítani. Pl. mily napra esett július 1-je. Július hó alapszáma 4, ehhez hozzáadjuk az 1-et, eredmény 5; ez 7-tel nem osztható, tehát hétfőtől az 5-dik napra, vagyis a péntekre esett július 1-je. Vagy mily napra esett szept. 15-dike. Alapszám 3 +

15 = 18:7-tel, marad 4, a hétfőtől 4-dik nap, csütörtök, erre esett 15-dike. — Az 1905-dik évben a hónapok alapszámai mások, és pedig: jan. = 6; febr. = 2; márc. = 2; ápr. = 5; máj. = 0; jún. = 3; júl. = 5; aug. = 1; szept. = 4; okt. = 6; nov. = 2; dec. = 4.

Az orsovai önkéntes tűzoltótestület tagjai már mozgolódnak, hogy hagyományos báljuk sikere minél nagyobb legyen. Régi szokás szerint február hó első szombatján tartanak meg mulatságukat, de miután a terem arra a napra ezidén már mások által van lefoglalva, úgy határoztak, hogy a bált február hó 1-én fogják rendezni. Egy bizottság máris élénk tevékenységet fejt ki, hogy a rendezendő mulatság úgy ötletekben és kedélyességben, valamint — anyagi sikerekben ne maradjon az előbbieknél mögött.

Örményesi erdei iparvasút. Mint értesültünk, folyó hó 29-én fog megtartani az örményesi erdei iparvasút műszak-rendőri felülvizsgálása és ezzel kapcsolatban annak üzembe helyezése. Ezen vasút lesz hivatva azon mintegy 1,104000 m³ szenitési czélokra kitermelendő bükkfát, részben az örményesi, részben pedig a fényesi határban elterülő és a „Riu Alb“ nevű völgyet képező hegyoldalakat magában foglaló 5241 kat. hold kiterjedésű erdőterület fakészletéből leszállítani, melyet a vajdahunyadi mk. vasgyár az orsovai mk. erdőhivataltól oly célból vásárolt meg, hogy az örményesi vasúti állomás mellett a Temes folyó balpartján lévő magas platón berendezett szenitő helyen felszenítse s onnan mint faszenet a rendes vágányu vasuton Vajdahunyadra szállítsa.

A fentebb számjelzett fakészlet kitermelése, leszállítása és felszenítése 10 évre tervezetik két évi kitolással, úgy, hogy eszerint az üzem — jóllehet két évvel elkésve csak a f. évben vette tulajdonképpen kezdetét — 1914-ig fog tartani.

A szénfa termelését és felszenítését, valamint a faszen szállítását Örményesről Vajdahunyadig Milosevics Dusan vállalkozó teljesíti; míg a vasút építését és a szénfának az erdőből a szenitő helyekig való fuvarozását Hasenauer Ágoston vállalkozó mérnök vállalta el. Ez utóbbi is tervezte a szóban forgó vasutat, melynek nyomtávolsága 64 cm; hossza pedig 17 kilométer.

Hasenauer a vasutat saját költségén építtette s a fafuvarozási egységárban, melyet részére Milosevics fizet, fogja a vasút építési költsége önmagát amortizálni. A szenitőhely az örményesi vasúti állomás mellett elvonuló állami rét és a Temes folyó között elterülő községi legelő egy részéből nagy fáradsággal és költséggel a Temes partján partvédő művek alkalmazásával készítettetett és úgy keskeny, valamint rendes nyomtávú sínpárokba be van hálózva; egyrészt, hogy az erdőből szállított szénfát közvetlen bogsákba rakni s másrészt, hogy a kész és kihűlt faszenet átrakodás mellőzésével nyomban nagy vasúti kocsikba felterhelni és ezáltal a szenet az elporlódástól megmenteni lehessen.

Részünkről melegen üdvözljük ezen új üzletet, mely megyénknek egyik vidékére élénkséget hoz, s a népnek biztos kereset—forrást nyújt és megélhetését könnyebbé teszi, szóval közgazdaságilag figyelemre méltó tényező.

TARKA KRÓNKA.

Járásbíróságunk tárgyalási terméből. Vallatja a vizsgáló bíró a lopással vádolt román atyafit már félórája, hogy ki volt a társa a lopásban, s félóra óta hangzik a tipikus válasz:

Nu sciu!

Végre a bíró kifogyván türelméből a legszigorább paragrafus alkalmazásával ugyancsak kemény büntetést szab az atyafira.

„Ismerem jól a vádlottat — fordul a bíró a melléte ülő jegyzőhöz, — nem először áll előttem, az atyafi nagy *kujon!*“

A román embernek csak az utolsó szó fogta meg a fülét, mire megnyilatkozik:

— Domnu biron, nu *cu Jon, cu Pavel*, — ami magyarul azt teszi: Bíró uram, nem *Jon-nal*, hanem *Pável-lel*. Így vezette rá a bíróságot a *kijon* szó a tolvajtársra.

— József főherceg reggelije.

Orsován történt ezelőtt néhány eszendővel, mikor a Vaskapu-csatornát megnyitották.

Az ünnepekre Ozanic szállótulajdonos nagy előkészületeket tett, roppant költségekbe verte magát, mert úgy volt megállapítva, hogy több fejedelmi vendég nála fog megszállni. Történt azonban, hogy a rossz idő miatt, — csunya eső esett akkor este, mikor a fejedelmi vendégek megérkeztek, — több királyi herceg a vasúti kocsiban töltötte az éjszakát, s egyedül József főherceg szállt meg Libitssel és udvarmesterével az Ozanic-szállóban.

Ozanicnak persze az ily módon származott deficit nem tetszett s hogy legalább némi kárpótlásra tegyen szert, a főherceg két tojásból és teából álló vacsorájáért huszonöt forintot számított fel.

Kéri az udvarmester a számlát.

— Micsoda?! két tojásért huszonöt forintot számít ön? Hát olyan kevés tojás van Orsován, hogy két tojás körülbelül 20 forintba kerül?

— Tojás elég van, méltóságos ur, — felelte Ozanic, de főherceg, az kevés!

KÖZGAZDASÁG.

A köztenyésztésre szánt himemű állatokat a járási mezőgazdasági bizottság, Freyler Ignác helyettes elnök vezetése mellett, folyó hó 21—23-án vizsgálta meg és szomoruan tapasztalta, hogy azok a lehető legsiralmasabb állapotban vannak, úgy a mennyiséget, mint a minőséget illetőleg. A tenyészállatok nagyobb része *eltartásba* van adva, mint az árva gyermek s valóban árva gyermek módjára kezeltetik. A takarmányból csak az ugynevezett „életbentartó“ takarmányt kapják szegény párak, csontbőrre le vannak soványodva, a tisztogatást pedig az udvarban levő eperfa végzi; a parasiták rémségesen elszaporodva.

A járás 22 községében van 17 tenyészbika és 7 tenyészkan, holott a nőnemű állatok számához képest 47 bikának és 42 kannak kellene lenni. A tavaszi állatösszeírásakor volt a járás 22 községében 2920 tehén és 3700 tenyész-koca. A vármegyei állattenyésztési szabályrendelet 3. §-a értelmében 60 tehénre egy bikának, 30—40 kocára egy kannak kell esni, nálunk pedig 171 tehénre egy bika és 540 kocára egy kan esik. Lehet e ily körülmények között okszerű állattenyésztésről szó?

Kereskedelmi Ifjuság Egylete Orsován.

Van szerencsénk az 1905. évi január hó 8-án vasárnap délután 3 órakor a „Budapest” szállodában tartandó

21. rendes közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívni.

Orsova, 1904. december hó 22.

Nachtnebel András,
titkár.

Roth Lajos,
elnök.

Napirend:

1. Elnöki jelentés.
2. Pénztárnok jelentése.
3. Könyvtárnok jelentése.
4. Alapszabályok módosítása.
5. Indítványok.
6. Tisztviselők s választmányi tagok választása.

Indítványok 8 nappal a közgyűlés előtt az elnök ségnek írásbellel bejelentendők.

Összes barátainknak, ismerősimnek és jóakaróimnak boldog új esztendőket kívánok.

Ozanic Ferenc,
szállodás.

Fizetés mellett

EGY JÓ HÁZBÓL VALÓ
FIU AZONNAL FELVÉ-
TETIK NYOMDÁSZ-
I N A S N A K.

A

GUTMANN TESTVÉREK

drenkovai kőszénbányái termelnek kitűnő minőségű szenet ipari célokra, különösen jó kovács szenet, továbbá sajtolt szenet (brikett) 7 kgr. súlyban, mely utóbbi gőzgépnél, kályha tüzelésnél és különösen tengelyen való szállításra kiválóan alkalmas.

MEGRENDELÉSEK**GUTMANN TESTVÉREK**

— BUDAPEST —

35-52

V., Mérleg utca, 3. szám alatti címre intézendők.

1459/1904. szám.

Árlejtési hirdetmény.

Az orsovai fővámhivatali kincstári épületen tatarozások a nagyméltóságú m. kir. Pénzügyministerium részéről engedélyeztetvén, a lugosi nagytekintetű m. kir. Pénzügyigazgatóság f. év szeptember hó 8-án kelt 51842. sz. rendelete alapján a munkálatok biztosítása céljából az orsovai m. kir. Fővámhivatal 1905. évi január 10-én délelőtt 10 órára árlejtést tűz ki.

Az elvállalandó építés árlejtésének kikiáltási ára 7521 korona 85 fillér.

Az árlejtésben résztvenni óhajtok tartoznak az árlejtés megkezdése előtt a kikiáltási árnak 10%-át vagy készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban zárt levélben benyújtandó ajánlataikhoz csatolni.

A bánatpénz a legelőnyösebb ajánlatot tevőnek és a munkálatokat elnyerő vállalkozónak csak a munkálatok felülvizsgálatától számítható egy év leteltével eszközöndő utóvizsgálat megejtése után fog kiadatni.

A vállalati összeg kétharmada a munkálatok befejezése után azonnal, egyharmada pedig a munkálatok felülvizsgálata után fog kiutaltatni.

Orsován, 1904. évi december hó 26-án.

Magy. kir. Fővámhivatal.

VÉD-JEGY.

A temesvári
**„DMKE” MOSÓ-
ÉS PIPERE-SZAPPANOK**

a legjobbak és legolcsóbbak.
(10, 20 és 30 fill.)

Ígazi magyar családi szappan.
Kereskedőknek árkedvezmény.

**Kérjünk mindenütt temesvári
„DMKE” SZAPPANT!**

A hol nem kapható, oda a gyár 5 kilogrammos postacsomagokban szállítja utárvétel mellett portómentesen.

Czím: „Szappangyár”, TEMESVÁR.

Minden család pénzt takarít!!!

Remek 6 szem. kávé készlet minden színben csak 95 kr. f. 1.40 f. 1.90	Finom ajour 6 szem. kávé készlet minden színben csak f. 2.20. f. 2.90 f. 3.45	Remek 6 szem. vászon Damaszt Garnitura csak f. 2.10 f. 2.90 f. 3.40 f. 3.90	Szép mintázott vászon vászon törülköző 6 drb. csak f. 1.25 f. 1.72 f. 1.90 f. 2.10
30 rőfös vég csodavászon csak f. 3.65	30 rőfös vég bőrvászon csak f. 4.15	30 rőfös vég írlandi vászon csak f. 4.95	30 rőfös vég Gyöngy vászon csak f. 5.45
30 rőfös vég rumburgi vászon csak f. 5.60	30 rőfös vég I-a rumburgi vászon csak f. 6.40	50 rőfös vég bőr vászon csak f. 8.25	50 rőfös vég írlandi vászon csak f. 9.45
50 rőfös vég R. Chiffon csak f. 5.40	30 rőfös vég R. R. Chiffon csak f. 6.85	30 rőfös vég csikos Kanavász csak f. 3.25	30 rőfös vég csikos és koczkás I-ma kanavász csak f. 4.55
30 rőfös vég fehér csikos eszivat ágyhuzatra csak f. 6.35	30 rőfös vég, virágos fehér eszivat ágyhuzatra csak f. 7.40	Remek női ing vászonból, kézi himzéssel csak f. 1.15 f. 1.55	Remek női Chiffon ing schweizi himzéssel csak f. 1.10 f. 1.42 f. 1.74
Remek Chiffon alsó szoknyák himzéssel csak f. 1.35 f. 1.75 f. 2.25	Remek Cloth és posztó alsó szoknyák csak f. 1.65 f. 2.15 f. 3.22	Remek női háló Corseta nagy választékban csak f. 1.25 f. 1.56	Remek női chiffon nadrág csak 90 kr. f. 1.48 f. 1.45
Remek selyem Cloth paplan minden színben csak f. 3.95	Remek Caschmir paplan minden színben csak f. 3.55	Nemzetközi keresk. ügynökség Budapest, Kerepesi-ut 65. szám, 1. em.	